

Warszawa, 28 maja 2015 r.

DGA-II-0702-1/2/15
l.dz. 863/15

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 1.06.15.
nr. 2190 podpis. *Borusewicz*

SEKRETARIAT

Biura Prac Senackich
Wpłynęło dn. 2.06.15.
nr. 3386 podpis. *[signature]*

**Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej**

Senatowy Poinic Marszałek

W odpowiedzi na oświadczenie Pana Senatora Czesława Reszke skierowane do Ministra Gospodarki na 74. posiedzeniu Senatu w dniu 7 maja 2015 r. (pismo Marszałka Senatu RP z dnia 14 maja 2015 r., znak: BPS/043-74-3217/15), w sprawie zawieszenia przez Katowicki Holding Węglowy S.A. realizacji deputatu węglowego dla byłych pracowników, przekazuje poniższą informację.

Szczególne przywileje, które ustawodawca nadał w uznaniu dla trudu górniczej pracy, zostały oparte o przepisy ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 1974 r., Nr 24, poz. 141 ze zm.), m.in. art. 79 w zakresie ustalenia zasad wynagradzania za pracę oraz przyznawania innych świadczeń związanych z pracą. Ustawa z dnia 2 lutego 1996 r. o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 1996 r. Nr 24, poz. 110 ze zm.) wykreśliła art. 79 w dotychczasowym brzmieniu. Jednocześnie ustawodawca w art. 11 przedmiotowej ustawy postanowił, że obowiązujące do dnia wejścia w życie ustawy przepisy określające zasady wynagradzania za pracę oraz przyznawania innych świadczeń związanych z pracą, wydane na podstawie art. 79 Kodeksu pracy, zachowują moc do czasu objęcia pracowników, których te przepisy dotyczą i w zakresie przedmiotu w nich unormowanego – postanowieniami układu zbiorowego pracy lub innymi przepisami prawa pracy.

Powyższa zmiana w przepisach Kodeksu pracy wykluczyła udział państwa w kształtowaniu wzajemnych praw i obowiązków stron stosunku pracy, pozostawiając to w gestii pracodawcy oraz pracowników reprezentowanych przez organizacje związkowe. Strony stosunku pracy zawierały dobrowolne porozumienia zwane układami zbiorowymi pracy, które regulują wzajemne prawa i obowiązki stron stosunku pracy, w tym przede wszystkim warunki pracy i płacy oraz inne świadczenia związane z pracą. Na podstawie art. 239 § 2 kodeksu pracy, układem mogą być objęte oprócz pracowników, również osoby świadczące pracę na innej podstawie niż stosunek pracy, a także emeryci i renciści

Główna część układu, decydująca o warunkach pracy i płacy, o drodze awansu zawodowego, o świadczeniach i uprawnieniach pozapłacowych ma charakter normatywny i reguluje warunki, które nie zostały jednoznacznie określone w Kodeksie pracy, przy czym dolną granicę wynagrodzeń regulują powszechnie obowiązujące przepisy prawa (ustawa z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę - Dz. U. Nr 200, poz. 1679 z późn. zm.). Pozostała część postanowień ma charakter obligatoryjny i ma zapewnić prawidłową realizację norm układowych.

Katowicki Holding Węglowy S.A. w wyniku restrukturyzacji sektora przemysłu węglowego, stał się pracodawcą dla wielu pracowników na podstawie art. 23¹ Kodeksu pracy. Spółka od dnia przejęcia kopalń i zakładów z mocy prawa stosowała zapisy Zakładowych Układów Zbiorowych Pracy spółek węglowych, kopalń i zakładów, które określały prawo do bezpłatnego węgla dla emerytów, rencistów i innych uprawnionych osób. Jednakże Zarząd Katowickiego Holdingu Węglowego S.A., mając na względzie pogarszającą się sytuację ekonomiczno-finansową Spółki, zawarł porozumienie na podstawie art. 241²⁷ Kodeksu pracy (Dz. U. z 2015 r. poz. 1502 z późn. zm.) o zawieszeniu w latach 2015-2017 stosowania w części zapisów Holdingowego Układu Zbiorowego Pracy KHW S.A. z dnia 30 grudnia 1993 r., dotyczących uprawnień emerytów, rencistów i innych uprawnionych osób do bezpłatnego węgla w naturze.

Podjęcie przez Zarząd Katowickiego Holdingu Węglowego S.A., powyższej decyzji było konieczne, ze względu na trudną sytuację ekonomiczno-finansową Spółki, pomniejszające się zasoby złóż oraz zamiar utrzymania w możliwie najdłuższym czasie dotychczasowego poziomu zatrudnienia.

Układ Zbiorowy Pracy, jako akt wewnątrzzakładowego prawa pracy, podlega kontroli i rejestracji przez Okręgowego Inspektora Pracy w Katowicach. Z informacji jakie posiada

Ministerstwo wynika, że decyzja o zawieszeniu deputatu węglowego osobom przebywającym na emeryturze, rencie lub innym upoważnionym, została przyjęta w dniu 17.11.2014 r. stosownym porozumieniem przez obie strony obowiązującego układu zbiorowego, tj. Zarząd KHW S.A. oraz związkową reprezentację pracowników. W dniu 20.11.2014 r. Katowicki Holding Węglowy S.A. złożył do Okręgowego Inspektora Pracy w Katowicach wniosek o wpis informacji o zawieszeniu stosowania części HUZ do rejestru zakładowych układów zbiorowych pracy. Po przeprowadzeniu przez Okręgowego Inspektora Pracy w Katowicach weryfikacji pod względem zgodności z prawem, informacja została wpisana do rejestru układów w dniu 28.11.2014 r.

Takie postępowanie jest zgodnie z ustawą z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2015 r. poz. 1502 z późn. zm.).

Ponadto, ze względu na stanowisko Państwowej Inspekcji Pracy stwierdzające, że zapisy Układu Zbiorowego Pracy dla Pracowników Zakładów Górniczych z dnia 21.12.1991 r. obowiązują nadal pomimo skutecznego wypowiedzenia tego układu przez Związek Pracodawców Górnictwa Węgla Kamiennego w 1999 r., strony HUZ zawiesiły w tymże porozumieniu odpowiednie jego zapisy. O fakcie zawieszenia tych zapisów został poinformowany Minister Pracy i Polityki Społecznej pismem z dnia 20.11.2014 r.

Przepisy prawa nie zobowiązują stron układu zbiorowego pracy do informowania ZUS o zawieszeniu stosowania zapisów ZUZP. Pomimo to, Katowicki Holding Węglowy S.A. podał informację o zawieszeniu stosowania niektórych zapisów HUZ, a w tym o zawieszeniu wydawania deputatu węglowego byłym pracownikom – emerytom, rencistom i innym uprawnionym osobom - do wiadomości publicznej poprzez zamieszczenie stosownego ogłoszenia w „Dzienniku Gazeta Prawna” w dniu 27.11.2014 r.

Mając na uwadze powyższe, Ministerstwo Gospodarki nie widzi w działaniu Spółki sprzeczności z obowiązującym prawem, zważywszy, że stosowne zmiany zostały dokonane w procesie rejestracji zmian do zakładowego układu zbiorowego z udziałem organu rejestrowego - Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach i w procesie tym nie stwierdzono nieprawidłowości w działaniu stron układu zbiorowego. Zarząd KHW S.A. zawierając porozumienia z organizacjami związków zawodowych w dniu 17.11.2014 r., dokonał tego w oparciu o obowiązujące przepisy Kodeksu pracy oraz z odpowiednim wyprzedzeniem, co miało na celu przystosowanie się zainteresowanych do nowej sytuacji.

Dodatkowo należy podkreślić, że organy administracji rządowej nie są stroną porozumień zawieranych pomiędzy pracodawcą a pracownikami, ani stroną społeczną tych porozumień, w związku z czym nie mają możliwości ingerencji w podejmowane przez organy przedsiębiorstw decyzje. Minister Gospodarki nie był sygnatariuszem przedmiotowego układu zbiorowego pracy i nie może ingerować w postanowienia układu.

Z
[Signature]
MINISTER
zup
Tomasz Tomczykiewicz
SEKRETARZ STA

